

ВЕЛИКОКОПАНІВСЬКА ОТГ

Бюджет для громадян

**Global
Communities**
Partners for Good

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агенство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Шановні жителі нашої Великокопанівської об'єднаної територіальної громади!

В своїй роботі, ми керуємося потребами жителів нашої громади.

Для реалізації потреб всіх сфер життєдіяльності ми використовуємо кошти з місцевого та державного бюджету.

Разом з тим, ми намагаємося йти в ногу з часом та вдосконалювати роботу ради, в тому числі розвивати демократичні принципи. Для цього, ми забезпечуємо вас всією необхідною інформацією щодо нашої роботи.

«Бюджет для громадян» на 2019 рік, який ви тримаєте зараз в руках, ми роз-

робили вперше цього року з метою впровадження відкритості та доступності бюджетної інформації, оскільки нам важливо почути ваші пропозиції та залучити вас як активних учасників діалогу з владою.

В документі, ми намагалися забезпечити подачу інформації про бюджет громади доступною мовою для різних цільових груп, що проживають в нашій громаді. Цей крок допоможе залучити населення до прийняття рішень та сприятиме зростанню ефективності бюджетних витрат відповідно до потреб та напрямків громади.

З повагою,

Великокопанівська сільська рада

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, - це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому.

Він нагадує, що бюджет громади - це кошти всіх її мешканців і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Бюджет

— це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік — називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Місцевий бюджет

— це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратиме. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету

— гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету

— кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти

— це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції

— кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій — інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

Дотації

— кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд

— це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд

— це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку

— кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

1

Складання прогнозу бюджету

Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто, той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Січень - 15 березня

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

2

Складання бюджету

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад відділ освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Травень - жовтень

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

3

Розгляд та затвердження бюджету

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет, оприлюднюються на сайті ради. В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Листопад - 25 грудня

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

4

Виконання бюджету

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу. В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки.

Липень - вересень

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом розробленими інфраструктурними заходами.

5

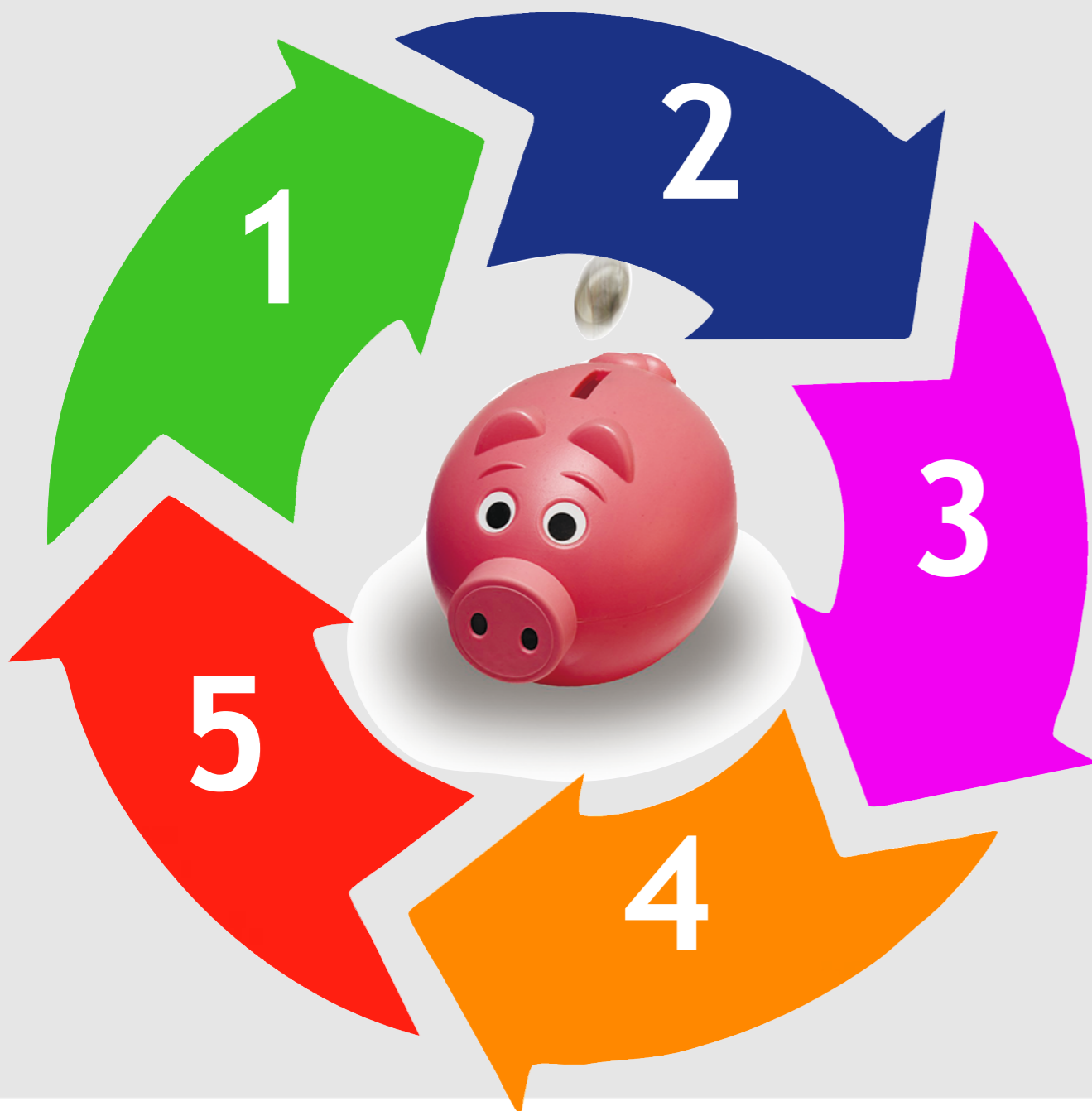
Звітування про виконання бюджету

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-те березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятися звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його. В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Січень - грудень

Як долучитись:

- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

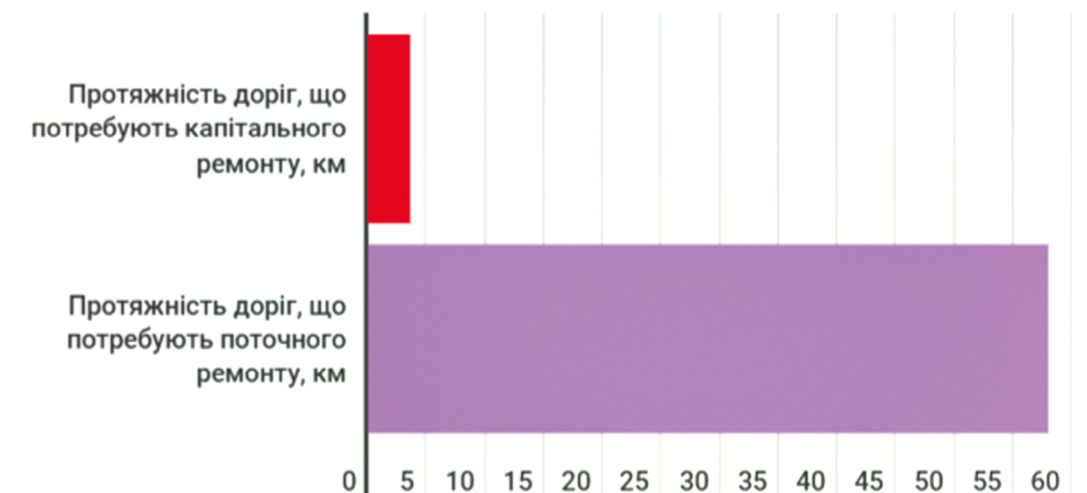
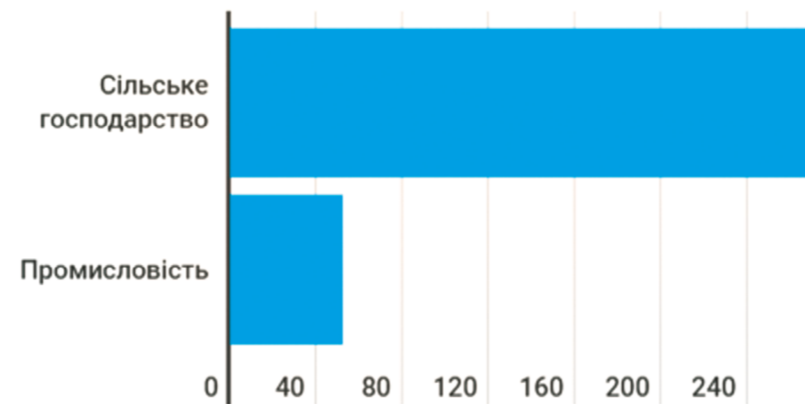
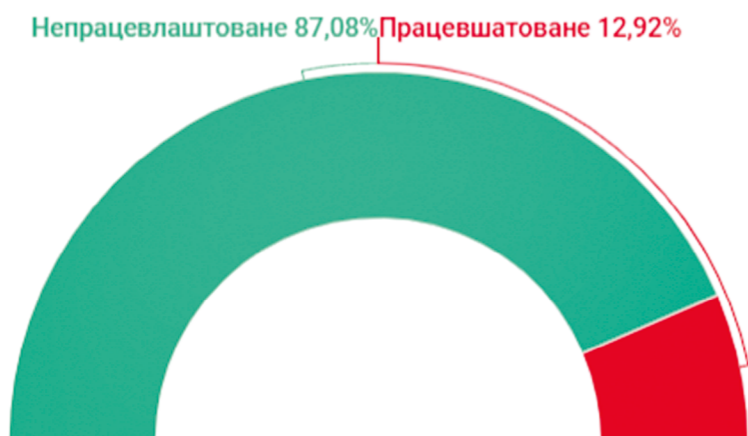

Наша громада зараз

Розподіл заселення за галузями

Стан доріг в громаді

Якою ми хочемо бачити нашу громаду?

Відповідно до Стратегії розвитку нашої громади, пріоритетами на найближчі 10-ть років є:

Пріоритет 1
Економічний розвиток громади

Пріоритет 2
Розвиток системи освіти

Пріоритет 3
Підвищення рівня задоволення соціальних потреб

Пріоритет 4
Культурний та духовний розвиток

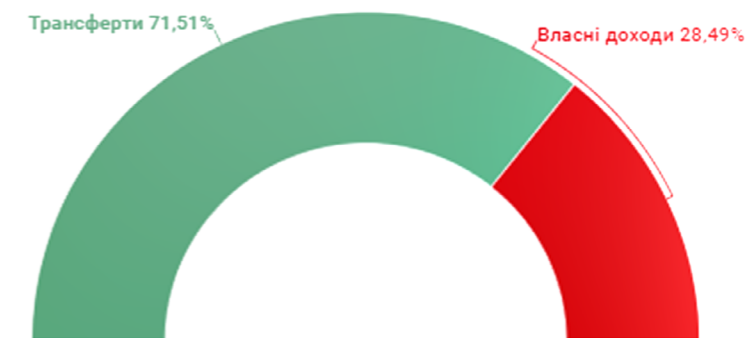
Пріоритет 5
Розвиток медичної галузі

Звідки в бюджеті гроші?

Бюджет громади
49 854 321 грн.

Бюджет Великокопаніської громади наповнюється з двох основних джерел – власні надходження громади та трансферти з державного бюджету. З державного бюджету ми отримуємо субвенції та дотації для покриття витрат на певні галузі. Власні надходження громади формуються з податків та неподаткових надходжень. Найбільше коштів до місцевого бюджету нашої ОТГ надходить за рахунок сплати податку на доходи, податку на прибуток, податку на збільшення ринкової вартості, який отримують тільки об'єкти територіальної громади. Ліву частку державної частини формують податок на майно, який складається з податку на нерухоме майно відоміє від земельної ділянки, земельного податку з юридичних осіб, орендної плати з юридичних осіб, земельного податку з фізичних осіб, орендної плати з фізичних осіб.

Доходи громади у 2019 році

Гроші, які отримує громада від держави

- Базова дотація
- Освітня субвенція
- Медична субвенція
- На утримання закладів освіти та охорони здоров'я
- На надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами
- На відшкодування вартості лікарських засобів
- Інші субвенції з місцевого бюджету
- Субвенція за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного періоду

До неподаткових надходжень відносяться адміністративні збори та платежі, державне мито, надходження від штрафів та фінансових санкцій тощо.

Загальний бюджет нашої громади складає 49 млн. 854 тис. 321грн. з яких більшу частину ста-

новлять трансферти, а це 71 % від загального обсягу сільського бюджету. Офіційні трансферти з державного бюджету складають 35 млн. 45 тис. 500 грн., з обласного бюджету - 2 млн. 316 тис. 600 грн., власні надходження громади становлять 14 млн. 529 тис. 500 грн.

Власні доходи громади

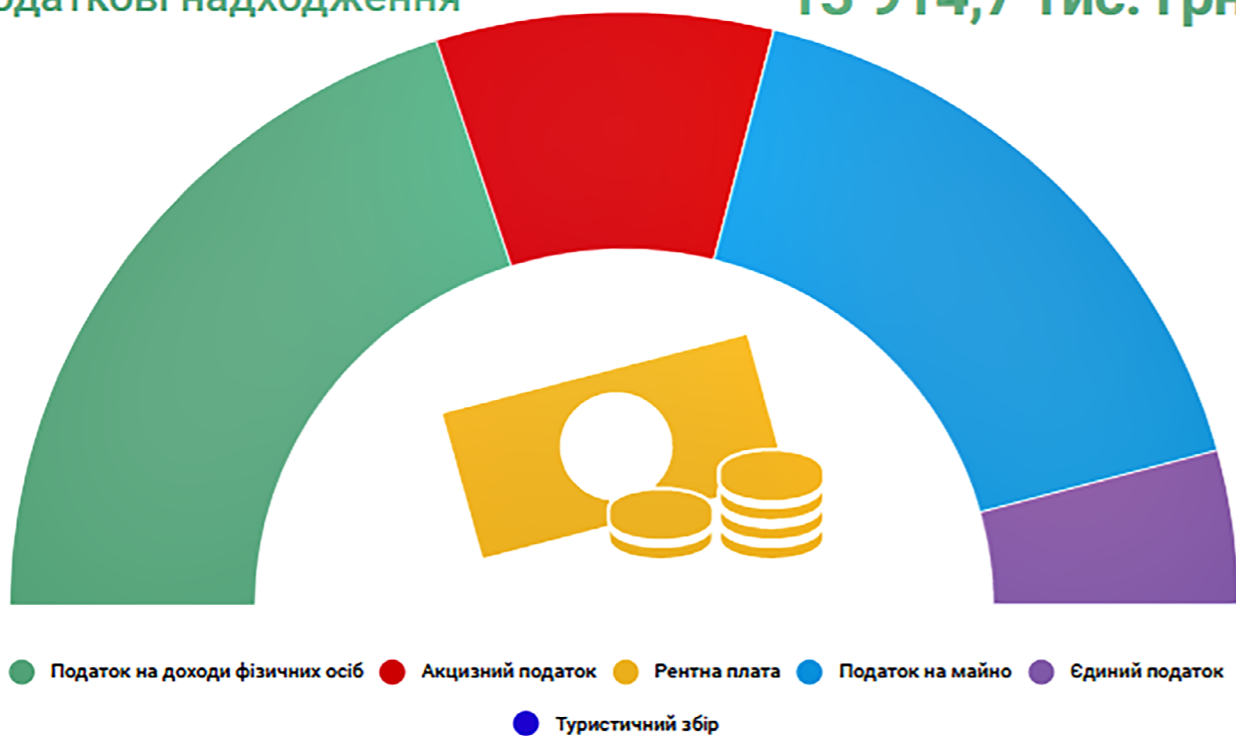

Власні доходи громади у 2019 р.

14 899 тис. грн.

Податкові надходження

13 914,7 тис. грн.

Неподаткові надходження

80,2 тис. грн.

Доходи від операцій з капіталом
5,1 тис. грн.

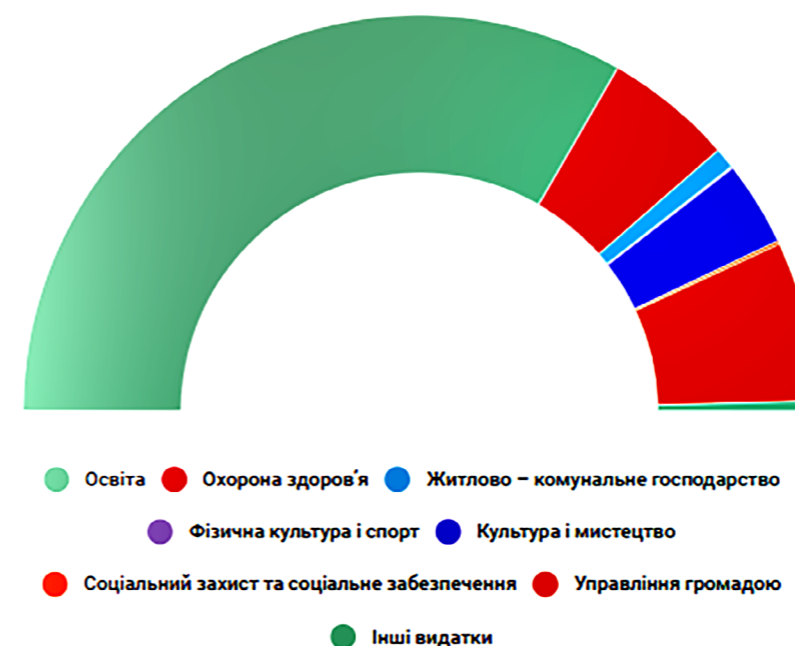
Куди йдуть гроші з бюджету?

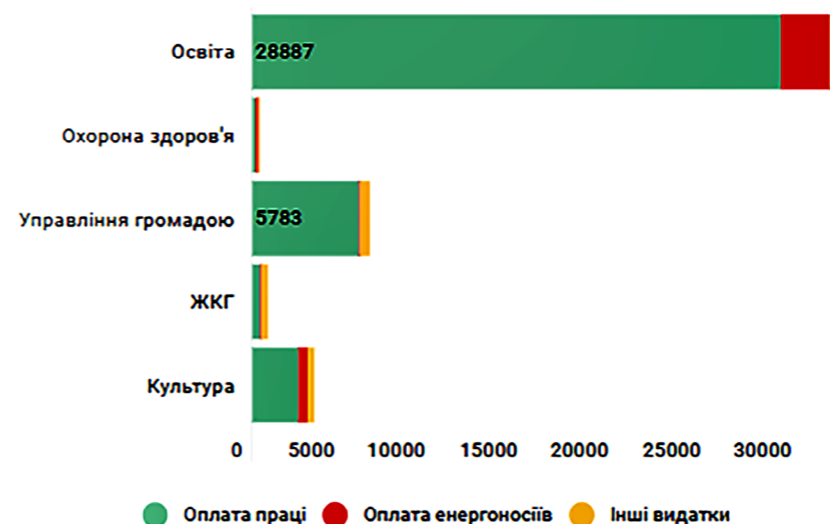
Основні напрями використання коштів місцевих бюджетів: забезпечення функціонування закладів бюджетної сфери (освіта, культура, охорона здоров'я, спорт, молодь, соціальне забезпечення); виплата допомог, надання пільг і субсидій окремим категоріям населення; реалізація програм у сфері житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів; будівництво, реконструкція, ремонт та утримання доріг, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах. Усі ці видатки забезпечують щоденні потреби цих галузей (заробітна плата, комунальні платежі, поточні та капітальні ремонти, обов'язкові виплати і т. д.), а також спрямовані на досягнення пріоритетів розвитку нашої громади.

Видатки бюджету

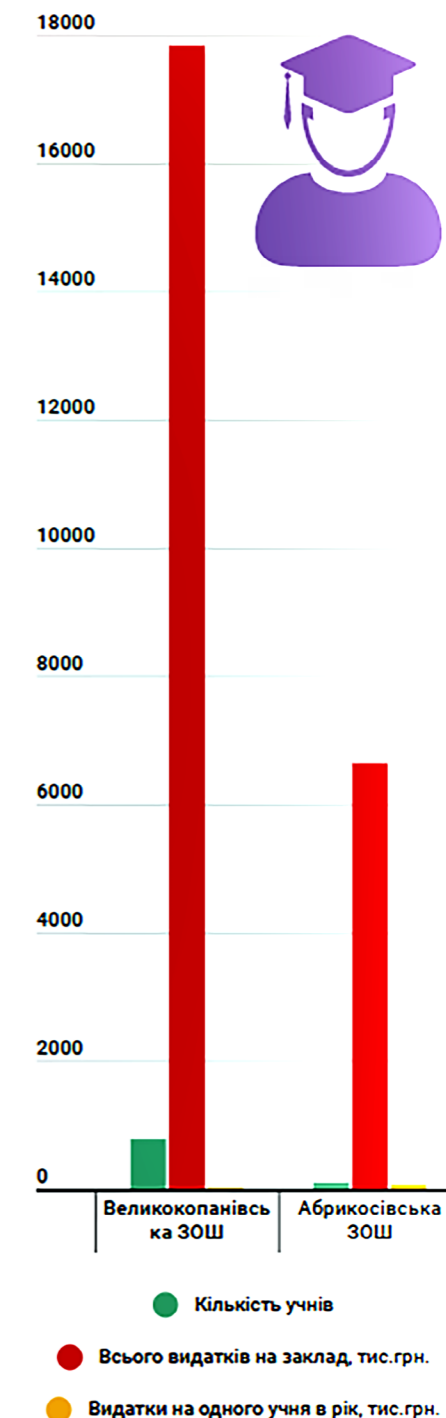
49 398,1 тис. грн.

Найбільші видатки бюджету

Видатки на освіту

Видатки на розвиток громади

Бюджет розвитку – це частина коштів з місцевого бюджету, спрямованих на капітальний ремонт, реконструкцію об'єктів місцевої соціально-культурної сфери та житлово-комунального господарства, придбання предметів та обладнання довгострокового користування.

Першочерговими напрямками використання коштів бюджету розвитку Великокопанівської ОТГ у 2019 році є:

- Співфінансування поточного ремонту автомобільної дороги загального користування місцевого значення с. Великі Копані – с. Стара Маячка;
- Капітальний ремонт будівлі Великокопанівської ЗОШ;
- Оснащення ресурсних кімнат та природничо – математичних кабінетів;
- Придбання обладнання для відеоспостереження Великокопанівської ЗОШ;
- Реконструкція будівлі ЦНАП;

Дані напрямки є пріоритетними відповідно до стратегічних напрямків громади.

Бюджет розвитку громади, тис.грн.

Контактна інформація

Шановні жителі!

Великокопанівська сільська рада завжди відкрита до діалогу, а тому, якщо у вас виникають додаткові запитання з питань бюджету або маєте пропозиції до розподілу бюджетних коштів ви можете звернутись за відповідними контактами:

Адреса: 75131, Херсонська обл., Олешківський район, с.Великі Копані, вул. Карла Маркса, буд. 79

Час роботи: пн-пт 8:00-17:00

E-Mail адреса: rada_kopani@ukr.net

Контактні телефони: (05542) 48-3-50